

ACC. N:R. M.10883:1-53.

Landskap: Blekinge Upptecknat av: olika personer, se
 Härad: Diverse: h:r Adress: de olika varan!
 Socken: " R:V Berättat av: _____
 Uppteckningsår: 1947 Född år _____ i _____

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Hälsat ak.

Luv 62.

Bräkne härad

s. 1-11.

Listers "

s. 12-20.

Mödelstads "

s. 21-45.

Östra "

s. 46-53.

130

120/209a

Acc. n:r M 10883:1.

LUF 62

Uppgifterna hänföra sig till

Landskap: Blekinge län *Christie*Härad: *Bräkne härad*Socken: *Bräkne Holm*

Uppteckningsår: 1944

Uppgifterna lämnade av

Namn: *J. Olof Salasberg*Adress: *Mårbacka 1033 Bräkne Holm*

Födelseår och födelseort: 1844 Bräkne Holm

Folklivsarkivet i Lund beder Eder härmed vara vänlig besvara nedanstående frågor i och för en undersökning rörande de i snabbt försvinnande stadda halmtaken. Vi vilja medan ännu tid är söka rädda åt kommande tider kunskapen om halmtaken, deras förfärdigande, förekomst och egenskaper. Vi äro tacksamma för korta, tydligt och helst med bläck skrivna svar på alla frågorna. Numrera svaren efter frågorna. Frankokuvert för svaret bifogas.

Frågor:

1. Finns å Eder trakt halmtak eller vasstak?
2. Äro (voro) dessa bindetak, d.v.s. sådana där halmen (vassen) är (var) bunden vid underlaget medelst vidjor, snöre, järntråd eller på annat sätt?
3. Eller äro (voro) de av löst pålagd ej slagtröskad halm som hålles (hölles) kvar av pålagda träkonstruktioner?
4. Hur pass vanliga äro (voro) dessa bundna tak i procent räknat?
 - a. för närvarande?
 - b. för 10 år sedan?
 - c. för 20 år sedan?
 - d. för 50 år sedan?
5. Användas (användes) takkäppar?

Svar:

1 ja

2 ja

3 nej

4a 25 procent

b för 10 år sedan 50 procent

c för 20 år sedan 80 procent

d för 50 år sedan 100 procent

5 ja på en del platser

6. Använder Ni isolerade band eller fortlöpande söm?

7. Beskriv Ert tillvägagångssätt vid bindningen och angiv materialets art. Bifoga gärna en förtydligande teckning.

8. a. Vilka redskap använder Ni vid täckningen? Räkna upp alla.

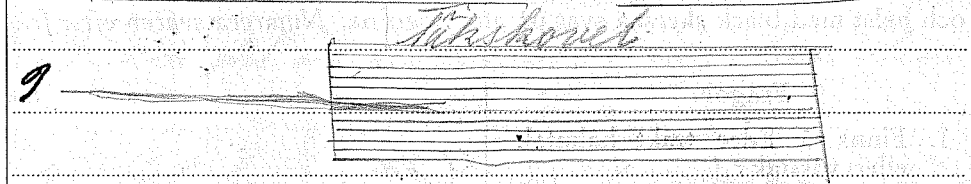
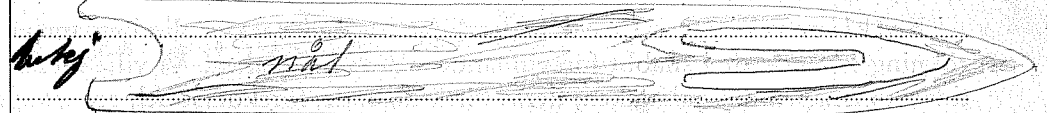
b. Har tidigare använts även andra redskap? Vilka?

9. Var god beskriv alla nu eller tidigare använda redskap (material, konstruktion, dimensioner — gör gärna en enkel blyerts-teckning) och angiv deras benämning, även på ortens dialekt.

10. Vartill och huru användas de olika redskapen?

M. 10883:2.

6. I båda delarna utt efter som den vi ha det
7. Man börjar med och lägger täckstället
och den vi tar & man får för sig en laggen
och en binder eller som vi säger sig
8. Täckstäng näst Täckskovel och Kniv stoge

10. Nästen har man ett sig fast Täckst
Täckstredan att jäsa det jämt med

11. Använder Ni vid täckningen vantar, knäputor eller särskild fotbeklädning?

12. Hur beredes
a. långhalmen?

b. vassen?

När och hur skördas den och hur förvaras den?

13. a. Täckes även (eller endast) utanpå det gamla taket?

b. Beskäres taket, när det är färdiglagt?

c. Hur behandlas takskägget?

d. Läggas halmtak (vasstak) även på nya hus?

14. a. Hur ryggas taket?

b. Hur lagas ett söndrigt tak?

15. Hur många arbeta samtidigt med taktäckningen? Och vilken är i så fall arbetsfördelningen?

M 10883:3.

11 nej

12a Träskas med handblaga eller som denna
sude för filajel sedan jorde man syer halmen
då hade man en repa som man repade där
all den läsa halmen så ^{den strige} hur den stride var kom
b vassen bästas när den är bladfyllen i februari
sedan rättes den i en ku som den ska stå ute

13a ja b ja

c man lägger färs vass på var andra till
man får det i fjäcket som man vill
ha det sedan hur man takskalet ut jämnt
det med och sedan ^{klippas?} skiljer in det jämt
d nej sålars nu det är smutshit med

halmtake 14a man lägger sås halmen vass på
sedan bror man ut rät syer fast det
b man har man halmariskor och för syer
i under den gamla halmen och syer fast

15 en eller två man arbetsfördelningen är lika

M.10883:4.

16. Har Ni hört omtalas eller sett att man borrar hål i vindske-
darna till fäste för takkäggar?
Var och när brukades detta?
Angiv om möjligt stället.

17. Lägges (lades) taket på läkt
eller på ravel (raft)?

18. Användas (användes) dessa tak
även på boningshusen?

19. Är Ni villig att eventuellt be-
svara ett utförligare frågeformu-
lär (som i så fall honoreras om
så önskas)?

20. När och var har Ni varit verk-
sam som taktäckare?

21. Har Ni även annat yrke?
Vilket?

Kjā den gamle ladhögarna var täkta
på det viset men inte nu här var
flera sådana här i byn men den
är nedrivna nu

17 Taket lägges nu läkt

18 ja på vissa platser

19 om det är något som jag kan besvara

20 det har varit en himnring för mig
jag har själv haft i minnet gärd och
själv täkt alla takt till mig och var
här i tiden

21 mitt yrke har varit täckdiktning förman
för Blekinge länshushållningsnämnden
till jag blev pensionerad av den

OBS! Skulle Ni ej få plats med alla svaren på detta papper så bedes Ni vänligen skriva återstoden på ett löst papper av samma
format. Använd även helst ett löst papper därest Ni vill göra någon förtydligande teckning. Och sänd gärna in svaret så
snart som möjligt — det underlättar arkivets arbete.

120/209a

Acc. n:r M. 10883:5.

LUF 62

Uppgifterna hänföra sig till

Landskap:

Härad:

Socken:

Uppteckningsår:

Uppgifterna lämnade av

Namn:

Adress:

Födelseår och födelseort:

Folklivsarkivet i Lund beder Eder härmed vara vänlig besvara nedanstående frågor i och för en undersökning rörande de i snabbt försvinnande stadda halmtaken. Vi vilja medan ännu tid är söka rädda åt kommande tider kunskapen om halmtaken, deras förfärdigande, förekomst och egenskaper. Vi äro tacksamma för korta, tydligt och helst med bläck skrivna svar på *alla* frågorna. *Numrera svaren efter frågorna.* Frankokuvert för svaret bifogas.

Frågor:

1. Finns å Eder trakt halmtak eller vasstak?
2. Äro (~~voro~~) dessa *bindetak*, d.v.s. sådana där halmen (vassen) är (~~var~~) bunden vid underlaget medelst vidjor, snöre, järntråd eller på annat sätt?
3. Eller äro (~~voro~~) de av löst pålagd ej slagtröskad halm som hålles (~~hölles~~) kvar av pålagda träkonstruktioner?
4. Hur pass vanliga äro (~~voro~~) dessa bundna tak i procent räknat?
 - a. för närvarande?
 - b. för 10 år sedan?
 - c. för 20 år sedan?
 - d. för 50 år sedan?
5. Användas (användes) takkäppar?

Svar:

Ja. båda dessa förekommer
Bundna med galvaniserad tråd ^{håll} Nr 19.
ej lös kalm utan slagtröskad.
kom sys. varge liden nek ett styng.
för var: afspring lät bet. tråden
sträcket ^{part} att kalm eller vass inte
ungefär 10 procent. Glider.
b. " 40 " (G) C. k. 80 pr. (d. 100 pr.
nej, inte alls då man har tråd. —
användes fak kappor har man vid jor
den första liden använde sig det "

6. Använder Ni isolerade band eller fortlöpande söm?
7. Beskriv Ert tillvägagångssätt vid bindningen och angiv materialets art. Bifoga gärna en förtydligande teckning.
8. a. Vilka redskap använder Ni vid täckningen? Räkna upp alla.
- b. Har tidigare använts även andra redskap? Vilka?
9. Var god beskriv alla nu eller tidigare använda redskap (material, konstruktion, dimensioner — gör gärna en enkel blyerts-teckning) och angiv deras benämning, även på ortens dialekt.
10. Vartill och huru användas de olika redskapen?

M.10883:6.

Fortlopande söm
att jag börjar vid halsen går så fram
och åter för barge länk och binder.
detta kan vara så brott som fräns tegel
a: en sax. b. kniv. c. nål. d. täckskovel

Nej:

a Nål av Bok.

b sax sk. ullsax.

c kniv.

d. täckskovel.

samt galvaniserad tråd Nr 19.

Kniven användes till påtsning
av halvm. ej basstat. så det är färdigt
ända upp. så täckskoveln. för en eller
två flar. så jag går uppåt
saxen klippt endast över vid halsen

11. Använder Ni vid täckningen vantar, knäputor eller särskild fotbeklädnad?

12. Hur beredes
a. långhalmen?

b. vassen?
När och hur skördas den och hur förvaras den?

13. a. Täckes även (eller endast) utanpå det gamla taket?

b. Beskäres taket, när det är färdiglagt? ja som 10 färdig

c. Hur behandlas takskägget?

d. Läggas halmtak (vasstak) även på nya hus?

14. a. Hur ryggas taket?

b. Hur lagas ett söndrigt tak?

15. Hur många arbeta samtidigt med taktäckningen? Och vilken är i så fall arbetsfördelningen?

^a nej alldrig jag men hört andra!
b men en lätt pastlig fotbekl. Gymnastisk
12 a) Särskild fröskad bara topparna
på mindre dragväik går bra. Annars
slagfröskad. med. plejel.
vass) häst på vintren då isen är bra
att gå på då är den bäst utan blad.
13 a) På gammalt tak är inget. förvaras i källare
att rekamera hållre sämre än bättre.
14 a) klippes och drivas med läckskovel.
inte nummer om det finns cementpan
eller eternit. att skaffa så häst det.
14 b) Detta kan vara s. k. löshalm som
överbindes på båda sidor över rygning
att hålla halmen. Bred. 120. höls 50
15 a) Med halm går bra med 3 om det ska
gå fort. en bär upp halm. en lägger breder ut.
den 3. te. syl. men med vass bör häst.
en vara innanför paket. la mot mätare
och föra upp igen för det är varre att
arbeta och få dricka mer i vassen.

M. 10883:8.

16. Har Ni hört omtalas eller sett att man borrar hål i vindske-
darna till fäste för takkåpparna?
Var och när brukades detta?
Angiv om möjligt stället.

17. Lägges (lades) taket på läkt
eller på ravel (raft)?

18. Användas (användes) dessa tak
även på boningshusen?

19. Är Ni villig att eventuellt be-
svara ett utförligare frågeformu-
lär (som i så fall honoreras om
så önskas)?

20. När och var har Ni varit verk-
sam som taktäckare?

21. Har Ni även annat yrke?
Vilket?

Ja för 50 a 75 år sedan då
inget utsprång användes. Vid gaveln
då borrar hål för takkåpparna i vindski-
an. Nu lägges taket på läkt för ravel.
~~da in~~

Nej. alldrig. här i Blekinge

När ja vid påfärdar om sommar-
ingen vinterarbete både. Hög & Bonneby
Ja lite jordbruk. Ösäcknar

OBS! Skulle Ni ej få plats med alla svaren på detta papper så bedes Ni vänligen skriva återstoden på ett löst papper av samma
format. Använd även helst ett löst papper därest Ni vill göra någon förtydligande teckning. Och sänd gärna in svaret så
snart som möjligt — det underlättar arkivets arbete.

Blekinge
Bräkne lsd
Br. Hoby
1947

M. 10883:9.

Anton Svensson
Prot 41, Br. Hoby
f. 1888.

Som svar i frågorna skall jag
göra en förklaring så kort men gott. som
möjligt fast inte kan hända så lättfatt-
ligt som det borde vara på alla frågor.
Ty en del är nog lite mer besvärligare
Samliga lättare det bästa vore för minn ligen
redogöra. och kan hända ändå bättre visa
så jag arbetar därmed. Jag har nu i höst.
för bara någon vecka tillbaka lagt på
ett. lapp (ladugård) här hos mig själv på
barningshus fins här inga i Blekinge med
varken vass eller kalm. alldrig så långt.
tillbaka som jag minns. jag ^{har} om jag skulle nämna
varit takläckare i 35 a snart 40 år. började vid.
22 års ålder. vara med min far som var då
nästan ja kan säga den ende här på orten

är ingen nu för tiden. M. 10883:10.
8804

FOLKLIVSARKIVET
Institutionen för folklivsforsk-
ning vid Lunds universitet

Som vill gå på några tak. det var rätt så fästande,
han var gammal då han slutade med det arbetet.
vid 75 års ålder. Jag skulle helst visa på något
sätt visa eller muntligen förklara hur jag gör
ett sådant arbete. och min redskap som
består av 1 en sax. särskild slag s. k. Allsax.

2 " en kniv. gjord. av. av hogen. l.e.

3 " täckskevel. smalare. bräda med pjät

4 " näl. jag gjort uppfinnit sjöf. av trä!

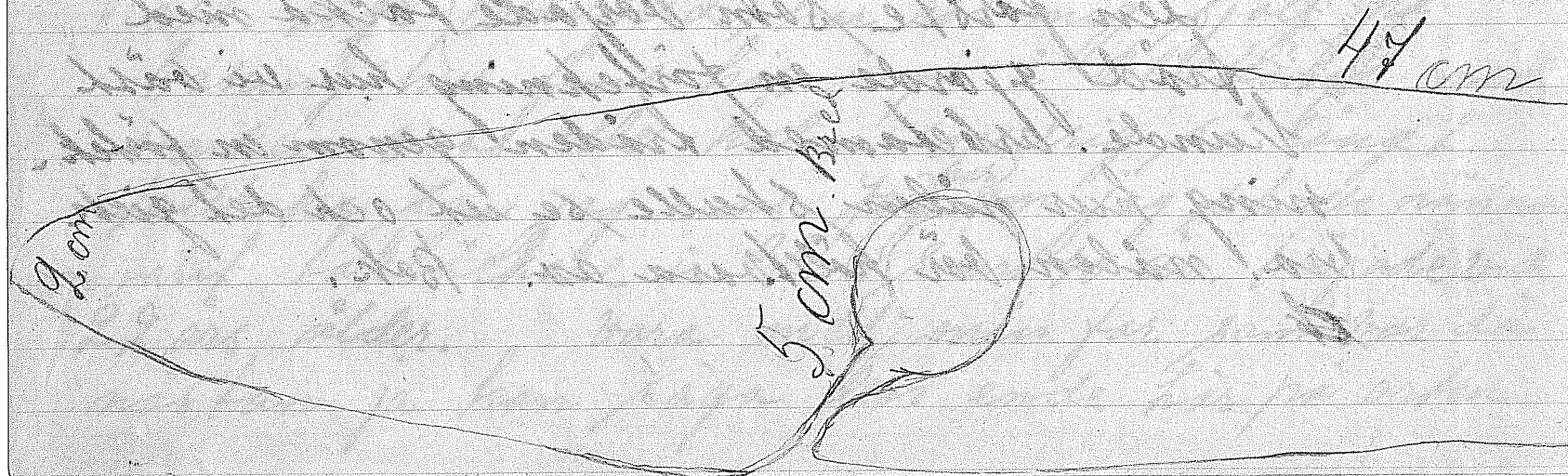
Så jag aldrig sett någon förr jag var
den förste som började täcka med
bräd gjorde en förteckning hur vi bäst
kunde. arbetade bräden genom en förtek-
ning hur nälen skulle se ut och det gick
bra. nälen bör hållas av. Bak.

Et

FOLKLIVSARKIVET
Institutionen för folklivsforsk-
ning vid Lunds universitet

M 10883:11.

FOLKLIVSARKIVET
Institutionen för folklivsforsk-
ning vid Lunds universitet

M. 10883 i/a

FOLKLIVSARKIVET
Institutionen för folklivsforsk-
ning vid Lunds universitet

Boeldvijn

Längd: 63 cm

händhög: 85 cm

Täckskovel

lång

Hal

om
Hälsö 200 20

122
121.

118/204cd

Acc. nr M. 10883:12.

LUF 62

Uppgifterna hänföra sig till

Landskap: *Blekinge*Härad: *Björnst Lister*Socken: *Gammalsborg*Uppteckningsår: *1947*

Uppgifterna lämnade av

Namn: *Bernat Svensson*Adress: *Bysedal Gammalsborg*Födelseår och födelseort: *1889 Gammalsborg*

Folklivsarkivet i Lund beder Eder härmed vara vänlig besvara nedanstående frågor i och för en undersökning rörande de i snabbt försvinnande stadda halmtaken. Vi vilja medan ännu tid är söka rädda åt kommande tider kunskapen om halmtaken, deras förfärdigande, förekomst och egenskaper. Vi äro tacksamma för korta, tydligt och helst med bläck skrivna svar på alla frågorna. Numrera svaren efter frågorna. Frankokuvert för svaret bifogas.

Frågor:

1. Finns å Eder trakt halmtak eller vasstak?
2. Äro (voro) dessa bindetak, d.v.s. sådana där halmen (vassen) är (var) bunden vid underlaget medelst vidjor, snöre, järntråd eller på annat sätt?
3. Eller äro (voro) de av löst pålagd ej slagtröskad halm som hålles (hölles) kvar av pålagda träkonstruktioner?
4. Hur pass vanliga äro (voro) dessa bundna tak i procent räknat?
 - a. för närvarande?
 - b. för 10 år sedan?
 - c. för 20 år sedan?
 - d. för 50 år sedan?
5. Användas (användes) takkäppar?

Svar:

Båda delar
Han använder järntråd nu

*Nej**10:**20:**35: 75:**Ja*

6. Använder Ni isolerade band eller fortlöpande söm?
7. Beskriv Ert tillvägagångssätt vid bindningen och angiv materialets art. Bifoga gärna en förtydligande teckning.
8. a. Vilka redskap använder Ni vid täckningen? Räkna upp alla.
b. Har tidigare använts även andra redskap? Vilka?
9. Var god beskriv alla nu eller tidigare använda redskap (material, konstruktion, dimensioner — gör gärna en enkel blyerts-teckning) och angiv deras benämning, även på ortens dialekt.
10. Vartill och huru användas de olika redskapen?

M.10883:13.

Isolerade band

Man lägger ~~hög~~ en kapp ovan på röret sedan sticks tråden i genom röret och ner omkring läckstet upp igen och om kappen sedan dras tråden åt så hårt det går o klyffes.

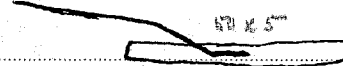
Täckraka och näl.

Nej.

Täckraka består av en bräda som är en halv meter lång o 5 cm bred o så är den räfflad på den ena sidan och på den andra är fäst ett "handtag" den användes till att knäcka taket fänt.

Spälen användes när man skall spicka tråden igenom röret

Täckraka

räfflad på undersidan

11. Använder Ni vid täckningen
vantar, knäputor eller särskild
fotbeklädnad?

12. Hur beredes
a. långhalmen?
b. vassen?
När och hur skördas den och
hur förvaras den?

13. a. Täckes även (eller endast)
utanpå det gamla taket?
b. Beskäres taket, när det är
färdiglagt?
c. Hur behandlas takskägget?
d. Läggas halmtak (vasstak)
även på nya hus?

14. a. Hur ryggas taket?
b. Hur lagas ett söndrigt tak?

15. Hur många arbeta samtidigt
med taktäckningen? Och vil-
ken är i så fall arbetsfördel-
ningen?

M. 10883:14.

Knäputor.

Långhalm går inte att träska utan
den får böska o bindas i kärvar
Tårnen skäres av och räsas
bindes i kärvar.

Tårnen hugges eller skäres
på vinteren.

Nej.

Ja ja om det är halmtak
Det knäbbas jämnt med en bräda
ja men inte gärna nu för tiden
Man lägger på halm sedan lägges
ett nät ovan på som bindes på båda
sidorna med tråd. In inte hälen för stora
hugges en kärve av på mitten o stickes in
i det andra röret sedan bindes det med
en köpp ovanpå eller en järntråd
Det kan vara två till taktäckningen
o en till att bära upp vass o köppor

16. Har Ni hört omtalas eller sett att man borrat hål i vindske-
darna till fäste för takkäggar?
Var och när brukades detta?
Angiv om möjligt stället.

17. Lägges (lades) taket på läkt
eller på ravel (raft)?

18. Användas (användes) dessa tak
även på boningshusen?

19. Är Ni villig att eventuellt be-
svara ett utförligare frågeformu-
lär (som i så fall honoreras om
så önskas)?

20. När och var har Ni varit verk-
sam som taktäckare?

21. Har Ni även annat yrke?
Vilket?

M. 10883:15.

Ja första tiden jag täckte borrar
hål i vindskedorna men inte nu

taket lägges på läkt

Ja ja förr i tiden men
inte nu

Jag har hållit på i 30 år som taktäckare
o varit både i skåne och Blekinge
och jag håller på ännu lite men
det är inte så mycket nu som
förr

Ja jag har arbetat på jordbruk
också

OBS.1 Skulle Ni ej få plats med alla svaren på detta papper så bedes Ni vänligen skriva återstoden på ett löst papper av samma
format. Använd även helst ett löst papper därest Ni vill göra någon förtydligande teckning. Och sänd gärna in svaret så
snart som möjligt — det underlättar arkivets arbete.

121

122.

117/204 d

Acc. nr M 10883:16.

LUF 62

Uppgifterna hänföra sig till

Landskap: *Blekinge*Härad: *Lister*Socken: *Mjällby*Uppteckningsår: *1947* *järnspröt*Skovel (för *järnspröt*)

Folklivsarkivet i Lund beder Eder härmed vara vänlig besvara nedanstående frågor i och för en undersökning rörande de i snabbt försvinnande stadda halmtaken. Vi vilja medan ännu tid är söka rädda åt kommande tider kunskapen om halmtaken, deras förfärdigande, förekomst och egenskaper. Vi äro tacksamma för korta, tydligt och helst med bläck skrivna svar på alla frågorna. Numrera svaren efter frågorna. Frankokuvert för svaret bifogas.

Frågor:

1. Finns å Eder trakt halmtak eller vasstak?
2. Äro (voro) dessa bindetak, d.v.s. sådana där halmen (vassen) är (var) bunden vid underlaget medelst vidjor, snöre, järntråd eller på annat sätt?
3. Eller äro (voro) de av löst pålagd ej slagtröskad halm som hålles (hölles) kvar av pålagda träkonstruktioner?
4. Hur pass vanliga äro (voro) dessa bundna tak i procent räknat?
 - a. för närvarande?
 - b. för 10 år sedan?
 - c. för 20 år sedan?
 - d. för 50 år sedan?
5. Användas (användes) takkäppar?

Svar:

1. *Ja båda delar*2. *Ja.*3. *Nej*4. a. *20 %*b. *50 %*c. *75 %*d. *90 %*5. *För 15 år sedan endast käppar, nu även järntråd*

M. 10883:17.

6. Använder Ni isolerade band eller fortlöpande söm?
7. Beskriv Ert tillvägagångssätt vid bindningen och angiv materialets art. Bifoga gärna en förtydligande teckning.
8. a. Vilka redskap använder Ni vid täckningen? Räkna upp alla.
b. Har tidigare använts även andra redskap? Vilka?
9. Var god beskriv alla nu eller tidigare använda redskap (material, konstruktion, dimensioner — gör gärna en enkel blyerts-teckning) och angiv deras benämning, även på ortens dialekt.
10. Vartill och huru användas de olika redskapen?

6. Isolerade band

7. Vassen utbreder till en Gächlek av 80 cm. Kåppen eller järntråden påläggas, bindtråden sticks genom vassen, under läftet, åter genom vassen, bindes över kåppen

8. a. Täckrahan, krökraka, skovel, spejs, rep samt läng och tvärstege

b. Nej

9. Täckrahan (Täckeragena) bokträ 50 cm lång med trälängsgående refflor 2 cm djupa, shaftt läng 50 cm.

Krökrakan (Krogagena) material, dimension samma som täckrahan, men svängd i båge

Spejs (spejs) spetsig, kilformig bokbräda med hül i övre ändan till hantag 16 x 35 cm

Skovel, spadformad bräda med shaftt 20 x 60 cm

10. Täckrahan användes att driva upp vassen på jämn yta. Krökrakan att driva i vinklar. Spejsen sticks genom vassen, vrides runt så att öppning bildas, att få bindtråden under läftet, skoveln för jämnning av täckhöggen

11. Använder Ni vid täckningen vantar, knäputor eller särskild fotbeklädnad?

12. Hur beredes
a. långhalmen?

b. vassen?
När och hur skördas den och hur förvaras den?

13. a. Täckes även (eller endast) utanpå det gamla taket?

b. Beskäres taket, när det är färdiglagt?

c. Hur behandlas takskägget?

d. Läggas halmtak (vasstak) även på nya hus?

14. a. Hur ryggas taket?

b. Hur lagas ett söndrigt tak?

15. Hur många arbeta samtidigt med taktäckningen? Och vilken är i så fall arbetsfördelningen?

M. 10883:18.

11. Endast knäputor.

12. a. Tröskning med plöjlar

b. Korta samt avbrutna strån utrensas

Vassen skördas under vintern med skära samt uppsättes i fravar.

13a Nej

b nej, endast drives med fächrakar.

c. Klappas jämnt med shoveln.

d. Nej endast i enstaka fall.

14. a. Mestadels med halm och ryggtred eller halm och binder med hänsnät, cement eller papp användes även.

b. Ny vass instickes i hålet, ny kapp gjordes.

15. Två man. En rensar vassen och bär upp den på Taket den andre breder ut och binder samt driver.

M. 10883:19.

16. Har Ni hört omtalas eller sett att man borrat hål i vindske-
darna till fäste för takkäggar?
Var och när brukades detta?
Angiv om möjligt stället.

16. För femtio år sedan användes denna
Tahlik här på orten. men är numera bortlagd

17. Lägges på läkt.

17. Lägges (lades) taket på läkt
eller på ravel (raft)?

18. Användas (användes) dessa tak
även på boningshusen?

18. Torr till 50%. renaste 10 åren endast enstaka
fall

19. Är Ni villig att eventuellt be-
svara ett utförligare frågeformu-
lär (som i så fall honoreras om
så önskas)?

19. Ja.

20. När och var har Ni varit verk-
sam som taktäckare?

20. Inom västra Blekinge.
från 1885

21. Har Ni även annat yrke?
Vilket?

21. Nej.

OBS! Skulle Ni ej få plats med alla svaren på detta papper så bedes Ni vänligen skriva återstoden på ett löst papper av samma
format. Använd även helst ett löst papper därest Ni vill göra någon förtydligande teckning. Och sänd gärna in svaret så
snart som möjligt — det underlättar arkivets arbete.

M. 10883:19.

16. Har Ni hört omtalas eller sett att man borrat hål i vindske-
darna till fäste för takkäggar?
Var och när brukades detta?
Angiv om möjligt stället.

16. För femtio år sedan användes denna
Tahlik här på orten. men är numera bortlagd

17. Lägges på läkt.

17. Lägges (lades) taket på läkt
eller på ravel (raft)?

18. Användas (användes) dessa tak
även på boningshusen?

18. Torr till 50%. renaste 10 åren endast enstaka
fall

19. Är Ni villig att eventuellt be-
svara ett utförligare frågeformu-
lär (som i så fall honoreras om
så önskas)?

19. Ja.

20. När och var har Ni varit verk-
sam som taktäckare?

20. Inom västra Blekinge.
från 1885

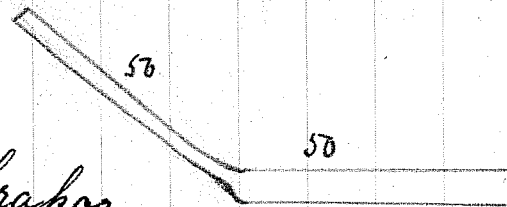
21. Har Ni även annat yrke?
Vilket?

21. Nej.

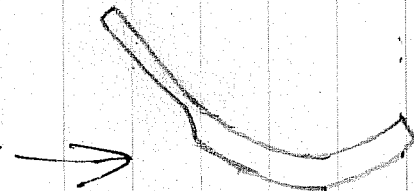
OBS! Skulle Ni ej få plats med alla svaren på detta papper så bedes Ni vänligen skriva återstoden på ett löst papper av samma
format. Använd även helst ett löst papper därest Ni vill göra någon förtydligande teckning. Och sänd gärna in svaret så
snart som möjligt — det underlättar arkivets arbete.

M. 10883:20-

Fächrakar

Krökraka

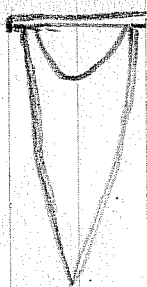
Skovel

20x60

Obs. användes endast för torkskälet

Spilts

10x35 cm

FOLKLIVSARKIVET
Institutionen för folklivsforsk-
ning vid Lunds universitet

Blekinge
Lister län
Mjällby sn
1947

uppt. av N. J. Broberg
Torv, L.-Mjällby

f. 1871 i Torv

134

122/209d - 123/209d

Acc. nr M. 10883: 21.

LUF 62

Uppgifterna hänföra sig till

Landskap: *Blekinge*Härad: *Medelsta*Socken: *Backaryd*Uppteckningsår: *1947* *Obs. bindningen!*

Uppgifterna lämnade av

Namn: *Magnus Pettersson*Adress: *Imemåla*Födelseår och födelseort: *1897 i Backaryd*

Folklivsarkivet i Lund beder Eder härmed vara vänlig besvara nedanstående frågor i och för en undersökning rörande de i snabbt försvinnande stadda halmtaken. Vi vilja medan ännu tid är söka rädda åt kommande tider kunskapen om halmtaken, deras förfärdigande, förekomst och egenskaper. Vi äro tacksamma för korta, tydligt och helst med bläck skrivna svar på alla frågorna. Numrera svaren efter frågorna. Frankokuvert för svaret bifogas.

Frågor:

1. Finns å Eder trakt halmtak eller vasstak?
2. Äro (voro) dessa bindetak, d.v.s. sådana där halmen (vassen) är (var) bunden vid underlaget medelst vidjor, snöre, järntråd eller på annat sätt?
3. Eller äro (voro) de av löst pålagd ej slagtröskad halm som hålles (hölles) kvar av pålagda träkonstruktioner?
4. Hur pass vanliga äro (voro) dessa bundna tak i procent räknat?
 - a. för närvarande?
 - b. för 10 år sedan?
 - c. för 20 år sedan?
 - d. för 50 år sedan?
5. Användas (användes) takkäppar?

Svar:

- 1/ halmtak
- 2/ ja, de som läggs nya bindes med galvaniserad tråd no 18 eller 19
- 3/ nej
- 4/ a 20%
b 30 "
c 50 "
d kan jag ej besvara
- 5/ ja

M. 10883:22.

6. Använder Ni isolerade band eller fortlöpande söm?

7. Beskriv Ert tillvägagångssätt vid bindningen och angiv materialets art. Bifoga gärna en förtydligande teckning.

8. a. Vilka redskap använder Ni vid täckningen? Räkna upp alla.

b. Har tidigare använts även andra redskap? Vilka?

9. Var god beskriv alla nu eller tidigare använda redskap (material, konstruktion, dimensioner — gör gärna en enkel blyerts-teckning) och angiv deras benämning, även på ortens dialekt.

10. Vartill och huru användas de olika redskapen?

6/ nej

7/ man utbreder ett lager halm på varje läkt till en myckenhet av hur tjockt man vill ta det skall bliiva ovanpå detta lägges över nämnda läkt en s.k. raft en cirka 2-3 cm grov björk eller hasselkäpp längden kan variera det är bara att låta dem mötas på varandra i ett band sedan bindes med galvaniserad tråd n:o 18 eller 19 med 45-60 cm avstånd på denna raft d.v.s. tråden har jag gjort färdig i förväg cirka 75 cm långa med en ögla i ena ändan läkt.

~~raft~~ ~~halm~~ ~~trådband~~ ~~trådband~~ c. h. 75 cm

dessa band träs igenom taket nedanför läkt och raft och dragis åt högst lätt och sedan när man fått halmen i sitt läge så hårt man orkar

11. Använder Ni vid täckningen vantar, knäputor eller särskild fotbeklädning?

12. Hur beredes
a. långhalmen?

b. vassen?

När och hur skördas den och hur förvaras den?

13. a. Täckes även (eller endast) utanpå det gamla taket?

b. Beskäres taket, när det är färdiglagt?

c. Hur behandlas takskägget?

d. Läggas halmtak (vasstak) även på nya hus?

14. a. Hur ryggas taket?

b. Hur lagas ett söndrigt tak?

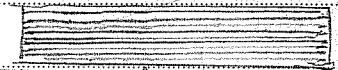
15. Hur många arbeta samtidigt med taktäckningen? Och vilken är i så fall arbetsfördelningen?

M. 10883:23.

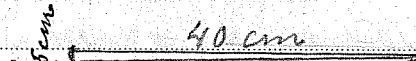
stigar, fotstäng

8) s.k. Täckspade, avlitare för klippning av tråd, en tång, häcksax samt en träpinne
b, inte mig uterligt

9) Täckspade
trä

undersida av
Täckspade spårad

 40 cm
träpinne

10) Täckspaden användes till att föra eller s.k. driva halmen i det läge man vill ha den, avlitaren för klippning av tråd. Tången för att hålla med när man vidder öglorna, häcksaxen för att klippa takskägget, träpinnen för att föra igenom trådbandet. Man sätter öglan på pinneus spets och för igenom taket. Stege för att komma på Taket, fotstäng till att gå på.

11) nej, gärna skor med gummisula

12) a, går mycket bra att repa på en vanlig gräp som vänds upp och ned med bakåtdan fastsatt i ett fast bänkmål

M. 10883:24.

i enstaka fall

16. Har Ni hört omtalas eller sett att man borrat hål i vindske-
darna till fäste för takkäggar?
Var och när brukades detta?
Angiv om möjligt stället.

17. Lägges (lades) taket på läkt
eller på ravel (raft)?

18. Användas (användes) dessa tak
även på boningshusen?

19. Är Ni villig att eventuellt be-
svara ett utförligare frågeformu-
lär (som i så fall honoreras om
så önskas)?

20. När och var har Ni varit verk-
sam som taktäckare?

21. Har Ni även annat yrke?
Vilket?

13) a) ja b) nej c) klipptes d) ~~knappast na~~

14) a) viker längs helm över ryggingen
och binder i sista bindningen.

b) lika som läggs nytt fast när man slutar
måste man på under topparna av helm

15) 2 eventuellt 3, en breder helm, en
binder, 3:je kantlångare

16) hört omtalas

17) läkt under och raften över

18) nej, inte på denna orten men i
sydvästra Blekinge

19) ja så gott jag kan

20) i orten här omkring

21) ja, ett litet lantbruk, trädskötare,
stenarbetare

OBS! Skulle Ni ej få plats med alla svaren på detta papper så bedes Ni vänligen skriva återstoden på ett löst papper av samma
format. Använd även helst ett löst papper därest Ni vill göra någon förtydligande teckning. Och sänd gärna in svaret så
snart som möjligt — det underlättar arkivets arbete.

132

120/211d

Acc. nr M 0883:25

LUF 62

Uppgifterna hänföra sig till

Landskap: *Blekinge*Härad: *Medelsta*Socken: *Edestad*Uppteckningsår: *1948*

Uppgifterna lämnade av

Namn: *Ulm Gustaf Olsson (varit takläggare)*Adress: *Gärestad Edestad*Födelseår och födelseort: *år 1894 Fågelång*

Folklivsarkivet i Lund beder Eder härmed vara vänlig besvara nedanstående frågor i och för en undersökning rörande de i snabbt försvinnande stadda halmtaken. Vi vilja medan ännu tid är söka rädda åt kommande tider kunskapen om halmtaken, deras förfärdigande, förekomst och egenskaper. Vi äro tacksamma för korta, tydligt och helst med bläck skrivna svar på alla frågorna. Numrera svaren efter frågorna. Frankokuvert för svaret bifogas.

Frågor:

1. Finns å Eder trakt halmtak eller vasstak?
2. Äro (voro) dessa bindetak, d.v.s. sådana där halmen (vassen) är (var) bunden vid underlaget medelst vidjor, snöre, järntråd eller på annat sätt?
3. Eller äro (voro) de av löst pålagd ej slagtröskad halm som hålles (hölles) kvar av pålagda träkonstruktioner?
4. Hur pass vanliga äro (voro) dessa bundna tak i procent räknat?
 - a. för närvarande? *9 procent*
 - b. för 10 år sedan? *10*
 - c. för 20 år sedan? *10*
 - d. för 50 år sedan? *10*
5. Användas (användes) takkäppar?

Svar:

ja
 den flästa taken varit bundna med raft och vidjor
 men på senare tid övergick man till ~~totallös~~ ^{för} ~~totallös~~ bindning
 byggnad i toppen där taket slutar lades över med
 lös halm för hade man så kallade kräkor ~~med~~ ~~stänger~~
 jorda träkyss med stänger på

En procent på 100

*10
10
10
10*

icke nu men för

6. Använder Ni isolerade band eller fortlöpande söm?

7. Beskriv Ert tillvägagångssätt vid bindningen och angiv materialets art. Bifoga gärna en förtydligande teckning.

8. a. Vilka redskap använder Ni vid täckningen? Räkna upp alla.

b. Har tidigare använts även andra redskap? Vilka?

9. Var god beskriv alla nu eller tidigare använda redskap (material, konstruktion, dimensioner — gör gärna en enkel blyerts-teckning) och angiv deras benämning, även på ortens dialekt.

10. Vartill och huru användas de olika redskapen?

M. 10883:26.

med kraft och vifor ~~stötspade~~ för halm och vass

stötspade (bräda) klippsox (Taksax) Täcknål
& Täcksklev (Täckspade)
nej

samma redskap nu som förut utom (Täcknålen)

längd 50 cm

nål och tråd att sy fast materialet med
stötbräda att jämna taken med
~~Täcksklev~~ att laga hål med

M. 10883:27.

11. Använder Ni vid täckningen vantar, knäputor eller särskild fotbeklädnad?

nej men det finns dom som använder det

12. Hur beredes
a. långhalmen?

man lägger ut omkring en 30 rekar (en tran) på ett loggoly
och sen slår man ut säden med slaget

b. vassen?
När och hur skördas den och
hur förvaras den?

vassen skäres av arästadeln på isen och sättes sedan
i en ku ständes sen klarar den sig bra ute
Är ingen fördel att täcka vass på ett gammalt

13. a. Täckes även (eller endast)
utanpå det gamla taket?

Halmtak men icke vasstak

b. Beskäres taket, när det är
färdiglagt?

klippes av

c. Hur behandlas takskägget?

äker nu

d. Läggas halmtak (vasstak)
även på nya hus?

14. a. Hur ryggas taket?

nu läggs man på lösholm och läggs stöddröjning
man pensar upp det trasiga hålet och sedan stöps

b. Hur lagas ett söndrigt tak?

15. Hur många arbeta samtidigt
med taktäckningen? Och vil-
ken är i så fall arbetsfördel-
ningen? en

man brukar icke vara mer än två

M.10883'28.

16. Har Ni hört omtalas eller sett att man borrat hål i vindske-
darna till fäste för takkäggar?
Var och när brukades detta?
Angiv om möjligt stället.

jag har täckt om sådana tak
i en by som heter Binga vet jag om 2 sådana ^{ställen}

17. Lägges (lades) taket på läkt
eller på ravel (raft)?

man får i allmänhet lägga om sådana tak vid ^{ombyggnad}

18. Användas (användes) dessa tak
även på boningshusen?

icke vad jag vet men i skåne har jag hört talas om ^{det}

19. Är Ni villig att eventuellt be-
svara ett utförligare frågeformu-
lär (som i så fall honoreras om
så önskas)?

ja

20. När och var har Ni varit verk-
sam som taktäckare?

i min hembygd

21. Har Ni även annat yrke?
Vilket?

slutat tagtäckning för en 15 år sedan
är nu Urmakare

OBS! Skulle Ni ej få plats med alla svaren på detta papper så bedes Ni vänligen skriva återstoden på ett löst papper av samma
format. Använd även helst ett löst papper därest Ni vill göra någon förtydligande teckning. Och sänd gärna in svaret så
snart som möjligt — det underlättar arkivets arbete.

123,

118/212 d

2880

Acc. nr: M 10883:29.

LUF 62

Uppgifterna hänföra sig till

Landskap:

Blekinge

Härad:

Medelstads

Socken:

Härjedalen

Uppteckningsår:

1947

Uppgifterna lämnade av

Namn:

Viktor Olsson

Adress:

Horn 8 Harsås

Födelseår och födelseort:

1884

Folklivsarkivet i Lund beder Eder härmed vara vänlig besvara nedanstående frågor i och för en undersökning rörande de i snabbt försvinnande stadda halmtaken. Vi vilja medan ännu tid är söka rädda åt kommande tider kunskapen om halmtaken, deras förfärdigande, förekomst och egenskaper. Vi äro tacksamma för korta, tydligt och helst med bläck skrivna svar på alla frågorna. Numrera svaren efter frågorna. Frankokuvert för svaret bifogas.

Frågor:

1. Finns å Eder trakt halmtak eller vasstak?
2. Äro (voro) dessa bindetak, d.v.s. sådana där halmen (vassen) är (var) bunden vid underlaget medelst vidjor, snöre, järntråd eller på annat sätt?
3. Eller äro (voro) de av löst pålagd ej slagtröskad halm som hålles (hölls) kvar av pålagda träkonstruktioner?
4. Hur pass vanliga äro (voro) dessa bundna tak i procent räknat?
 - a. för närvarande?
 - b. för 10 år sedan?
 - c. för 20 år sedan?
 - d. för 50 år sedan?
5. Användas (användes) takkäppar?

Svar:

1. Ja
2. för bandytaken med björksidjor
nu användes galvaniserad järntråd
3. halmen läggs på läkt
fastgjord med en kraft utansin
varje läkt
4. ett Tak med vass ligger i 50 år
i halmtak 35 år utan lagning
5. Ja Men kan även syas på
med pinare tråd

6. Använder Ni isolerade band eller fortlöpande söm?
7. Beskriv Ert tillvägagångssätt vid bindningen och angiv materialets art. Bifoga gärna en förtydligande teckning.
8. a. Vilka redskap använder Ni vid täckningen? Räkna upp alla.
- b. Har tidigare använts även andra redskap? Vilka?
9. Var god beskriv alla nu eller tidigare använda redskap (material, konstruktion, dimensioner — gör gärna en enkel blyerts-teckning) och angiv deras benämning, även på ortens dialekt.
10. Vartill och huru användas de olika redskapen?

89801

M.10883:30.

Taket bindes med galvaniserad tråd 70 centm. mellan varje fäste

Nej

Denna täckspade användes för att stöta upp halmen eller bussen att talet får sin rätta lutning en arbutstäng och en med kunda påftar användes också. skiss N:1

Käplad täckspade

Användes vid tagning

Spaden användes att stöta upp torse att det får sin rätta stil

M. 10883:31.

Rej

11. Använder Ni vid täckningen
vantar, knäputor eller särskild
fotbeklädnad?

12. Hur beredes
a. långhalmen?

b. vassen?

När och hur skördas den och
hur förvaras den?

13. a. Täckes även (eller endast)
utanpå det gamla taket?

b. Beskäres taket, när det är
färdiglagt?

c. Hur behandlas takskägget?

d. Läggas halmtak (vasstak)
även på nya hus?

14. a. Hur ryggas taket?

b. Hur lagas ett söndrigt tak?

15. Hur många arbeta samtidigt
med taktäckningen? Och vil-
ken är i så fall arbetsfördel-
ningen?

¹²
halmen byts ut eller fräskas över axen
sedan tager man om axen med
båda händerna och ristar ut små
halmen, sen stöter man halmen
i bogorvet att den blir riktigt

jämn
¹³ Seke nödvändigt

p. R: Hopsen lägges mot en bred
c bräda i vinkel med taket,
d icke numera

¹⁴
a en halmen lägges stubb åt var sida
axen vikes i vinkel
man viker axen om ett bräde och
b sticker upp en handfull i sänder,
milla lukt och rukt. Skin 162

¹⁵
2 man en läggs ut halmen och
en binder

M. 10883:32.

16. Har Ni hört omtalas eller sett att man borrat hål i vindske-
darna till fäste för takkäggar?
Var och när brukades detta?
Angiv om möjligt stället.

17. Lägges (lades) taket på läkt
eller på ravel (raft)?

18. Användas (användes) dessa tak
även på boningshusen?

19. Är Ni villig att eventuellt be-
svara ett utförligare frågeformu-
lär (som i så fall honoreras om
så önskas)?

20. När och var har Ni varit verk-
sam som taktäckare?

21. Har Ni även annat yrke?
Vilket?

¹⁶
Nej det har jag inte hört
omtalas eller sett någon stans.
¹⁷
Taket läggs på läkt med raft.

¹⁸
Nej inte i våra trakter

¹⁹ Ja

²⁰ Innan 16 år

²¹
Ja jordbrukare med grunläggare
snickare

OBS! Skulle Ni ej få plats med alla svaren på detta papper så bedes Ni vänligen skriva återstoden på ett löst papper av samma format. Använd även helst ett löst papper därest Ni vill göra någon förtydligande teckning. Och sänd gärna in svaret så snart som möjligt — det underlättar arkivets arbete.

133

120/212 ac

Acc. n:r M.10883:33.

LUF 62

Uppgifterna hänföra sig till

Landskap:

Blekinge län

Härad:

Möcklesta

Socken:

Hjortsterna

Uppteckningsår:

1947

Uppgifterna lämnade av

Namn:

Johan Petrusson

Adress:

Box 16 Johannis hus

Födelseår och födelseort:

1864 Hjortsterna

Folklivsarkivet i Lund beder Eder härmed vara vänlig besvara nedanstående frågor i och för en undersökning rörande de i snabbt försvinnande stadda halmtaken. Vi vilja medan ännu tid är söka rädda åt kommande tider kunskapen om halmtaken, deras förfärdigande, förekomst och egenskaper. Vi äro tacksamma för korta, tydligt och helst med bläck skrivna svar på alla frågorna. Numrera svaren efter frågorna. Frankokuvert för svaret bifogas.

Frågor:

1. Finns å Eder trakt halmtak eller vasstak?
2. Äro (voro) dessa bindetak, d.v.s. sådana där halmen (vassen) är (var) bunden vid underlaget medelst vidjor, snöre, järntråd eller på annat sätt?
3. Eller äro (voro) de av löst pålagd ej slagtröskad halm som hålles (hölles) kvar av pålagda träkonstruktioner?
4. Hur pass vanliga äro (voro) dessa bundna tak i procent räknat?
 - a. för närvarande?
 - b. för 10 år sedan?
 - c. för 20 år sedan?
 - d. för 50 år sedan?
5. Användas (användes) takkäppar?

Svar:

1. Halmtak, men enligt sidan påläggs ej.
2. Branta medelst på frihand val snotta björktvister det vill säga särskilt val upptecknade björktvister.
3. På 1880 talet gjordes ej ett halmtak utan att slagtröskad halm var särskilt väl väntad från småhalm och jämnad i ändan i en s.k. brackelackjosta samt med pålagda småhalm takkappor och starkt bundet med björktvister. Ett sådant pålagt tak kunde hålla i minst 50 år om björklådan var minst 15 cm.
4. a) 0%, b) för 10 år sedan 0%, c) för 20 år sedan 25%, d) för 50 år sedan 50%.
5. Ja längre småhalm.

M.10883:34.

6. Använder Ni isolerade band eller fortlöpande söm?

7. Beskriv Ert tillvägagångssätt vid bindningen och angiv materialets art. Bifoga gärna en förtydligande teckning. *fr. halmen*

8. a. Vilka redskap använder Ni vid täckningen? Räkna upp alla.

b. Har tidigare använts även andra redskap? Vilka?

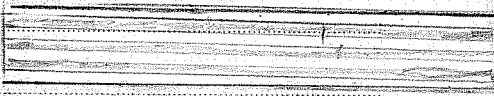
9. Var god beskriv alla nu eller tidigare använda redskap (material, konstruktion, dimensioner — gör gärna en enkel blyerts-teckning) och angiv deras benämning, även på ortens dialekt.

10. Vartill och huru användas de olika redskapen?

C. Isolanta bunt

7. Halmbunkarna utbreddas i s. k. blok för underliggande stänger av täckaren. Därefter läggs bindaren täckskäpparna och binden med vejpinn till halsten, varefter täckaren med en reflekterad skovel jämnas blocket och slutligen går bindaren efter och slutbinden slås i. 2a nästa blok.

8. a) Enbart täckskovel, samt en ca 10 m. lång täckstäng
b) Nij. *fr. täckskäpparna är stå för vid täckst.*
jämnat förekommer så att jämnas sida o hoffs
9. Täckskovel, helst av bork samt reflekterad underlaga
60 cm. lång och 12 cm. bred med skaft. se skissen

Jämnas ut täckplatt om ca 10 m. ^{av klut} ~~brutt~~ bas således för täckaren med skoveln taga en lista frutsamling och jämnning av sidan och hovan, slutade i jämn vinkel. Att taktet en väl täckt för med en fursen kunde låta gå upp för taktets sidor med en endast taga första med handen i halmen som då ej fisk glida. Så var halmen väl bunden.

10. Bli vara beskrivet i föregående punkterna

11. Använder Ni vid täckningen vantar, knäputor eller särskild fotbeklädning?

12. Hur beredes
a. långhalmen?

b. vassen?
När och hur skördas den och hur förvaras den?

13. a. Täckes även (eller endast) utanpå det gamla taket?

b. Beskäres taket, när det är färdiglagt?

c. Hur behandlas takskägget?

d. Läggas halmtak (vasstak) även på nya hus?

14. a. Hur ryggas taket?

b. Hur lagas ett söndrigt tak?

15. Hur många arbeta samtidigt med taktäckningen? Och vilken är i så fall arbetsfördelningen?

M. 10883:35.

11. Nej, inget någonting.

12. För 50 och 60 år sedan då all tiden slagtörskades var vanligt att efter slutad slagtörskning halmbuntarna löses upp och i små handfång skakas ut den smunda halmen så man fick kvar den längsta, och denna jämnades i änden och lades i nya buntar med 2 halmbund, dessa bund användes sedan till rygging.

13. a) Taket beskärs när det är färdigt.

b) Taket beskärs när det är färdigt.

c) Takskägget eller ^{hopp} är färdigt med takskovel gjord vinkelrätt mot sidan och beskärs med sål.

d) I denna trakt har man ej rygging till vass, och takhalmen finns ej heller att uppbrytas varför man täcker nya hus med annat material.

14. a) Man lägger lishalmen jämte de ovan nämnda halmbuntarna, samt därpå sätts kräken med 15 träpinnar över sidan och från dem läggs stänger som håller halmen stadig.

b) Taket lagas. Man sticker in grov halmt i gamla taket tills hållet blivit fyllt. Här utföras gjordning, utom i de fall att det är stora fläckar bara till nästana, då blir nödvändigt med kapp och röpa.

15. Endast två personer: täckaren som breder ut och jämnar halmen samt bindaren som lägger kapparna på halmens mitt och ^{med} för tagar sidan från under halmen liggande stänger och om dessa och takkapparna från ett ställe runt bindaren.

M. 10883:36.

16. Har Ni hört omtalas eller sett att man borrat hål i vindske-
darna till fäste för takkåpparna?
Var och när brukades detta?
Angiv om möjligt stället.

17. Lägges (lades) taket på läkt
eller på ravel (raft)?

18. Användas (användes) dessa tak
även på boningshusen?

19. Är Ni villig att eventuellt be-
svara ett utförligare frågeformu-
lär (som i så fall honoreras om
så önskas)?

20. När och var har Ni varit verk-
sam som taktäckare?

21. Har Ni även annat yrke?
Vilket?

16. Det att borra hål i vindske-
darna är nog feluppfattning, har
ej förekommit. Men att man under äldre tider borrade hål
i nedre takåsen vid hofsen och där fäste takraften ravel
smärre granstänger varå lades raften som på den tiden
sammanknöt med vagn för kom. Se supplement till 16.
17. Under de senare 50 åren vid nybyggeri läggs
alltid taket på läkt som spikas på spanten.
18. Nej inte i norra och mellersta Blekinge, möjligen
i anstaka fall i södra gränssamtet till Skåne.
De täcktes i äldre tider genomgående med näver
och torv.

19. Nej. Det bör kunna utläsas tillräckligt beaktat
av mina svar, hur ett halmtak kom till, och vilka
gag mot en skelig berättelse för mitt besvär. 5 kr 27/2 1888

20. Har deltagit vid halmtäck. på 1880 talet och
i egenskap av mångårig byggnads-
byrå, känner jag väl till gamla och nya husbyggnader.

21. J. Wernmansåker.

OBS! Skulle Ni ej få plats med alla svaren på detta papper så bedes Ni vänligen skriva återstoden på ett löst papper av samma
format. Använd även helst ett löst papper därest Ni vill göra någon förtydligande teckning. Och sänd gärna in svaret så
snart som möjligt — det underlättar arkivets arbete.

Supplement till 16

Latugårdar, byggda från 1700 och började av 1800-talet, förekom ej
takkonstruktion från samma sätt som nu. Dessa takstolar byggdes från
följande sätt: De väggarna var uppförda av sten grova spant 6" x 6" med
en klyka i toppen höpfäst med en ekdubb, i denna klyka lades takåsen.
Avståndet mellan spanten var minst 4 meter, i mitten av spanten
lades ridåsen av spisar, så långa att två högt ^{tra} tillräcklig för en stor
lougård, dessa spisar vilade från i spanten inbörade skottar. = ek-dubb
Nedret lades slutligen från ytterändarna ^{av} bjälklaget ^{en} längsgående bjälke
7" x 7" i denna balk boades de fört omtalade hålen och isattes de
uppfäst liggande runda takravlarna som vila från mellanåsen och takåsen
På takravlarna fastbindes med reor de smäckta stänger varpå
halmen lades. Inga spikar förekom och där fäste befästades, bon-
ades hål och skottar användes. Jag har sett dörrar där varken
gångjärn eller lås var av järn utan utgjordes av finmålade utfäst
träkonstruktion.

Halmtaken är bästa taken för latugårdar. Hå- och halmen håller länge.
Att dessa har försummat bygg från den mångdubbelt dyrare konstruktion
för arbetskraften för slaktställen.

125

119/212a

Acc. n:r M. 10883:38.

LUF 62

Uppgifterna hänföra sig till

Landskap: Blekinge

Härad: Mönsterås

Socken: Listerby

Uppteckningsår: 1942

Uppgifterna lämnade av

Namn: Sten Holmberg

Adress: Polstorp Listerby

Födelseår och födelseort: 1823. 17/12

Folklivsarkivet i Lund beder Eder härmed vara vänlig besvara nedanstående frågor i och för en undersökning rörande de i snabbt försvinnande stadda halmtaken. Vi vilja medan ännu tid är söka rädda åt kommande tider kunskapen om halmtaken, deras förfärdigande, förekomst och egenskaper. Vi äro tacksamma för korta, tydligt och helst med bläck skrivna svar på alla frågorna. Numrera svaren efter frågorna. Frankokuvert för svaret bifogas.

Frågor:

1. Finns å Eder trakt halmtak eller vasstak?
2. Äro (voro) dessa bindetak, d.v.s. sådana där halmen (vassen) är (var) bunden vid underlaget medelst vidjor, snöre, järntråd eller på annat sätt?
3. Eller äro (voro) de av löst pålagd ej slagtröskad halm som hålles (hölles) kvar av pålagda träkonstruktioner?
4. Hur pass var (voro) dessa bundna tak i procent räknat?
 - a. för närvarande?
 - b. för 10 år sedan?
 - c. för 20 år sedan?
 - d. för 50 år sedan?
5. Användas (användes) takkäppar?

Svar:

1. Ja både Tala mest halmtak
2. Ja först bant dem med vidjor nu bens dem med galvaniserad järntråd
3. Nej allt läggs på rick fastgjorda på
4. spranten för halm 12 tum för vass 16 tum mellanrum här äro alla tak mest halm och bass mest halm
5. ja när det toges med vidjor

M.10883:39.

6. Använder Ni isolerade band eller fortlöpande söm?

6 galvaniserad tråd fortlöpande söm
2 nummera ^{= vargaras} gånghästar inte seft eller viggor
museer en fast all material

7. Beskriv Ert tillvägagångssätt vid bindningen och angiv materialets art. Bifoga gärna en förtydligande teckning.

8. a. Vilka redskap använder Ni vid täckningen? Räkna upp alla.

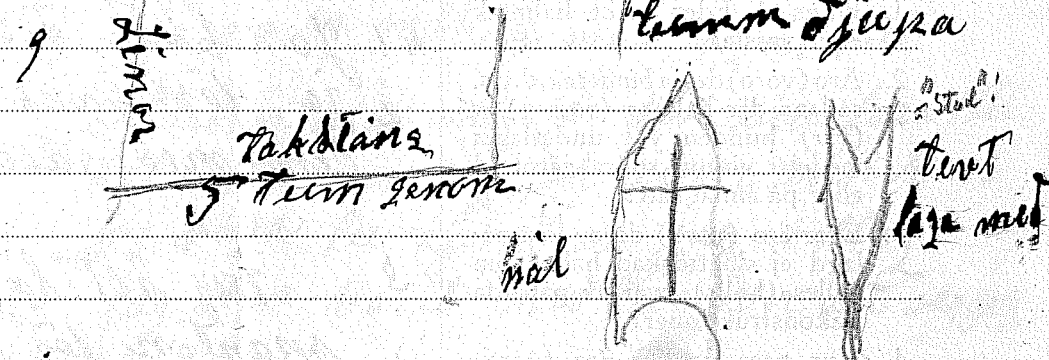
8 Kniv sats taksprada Täckstäng med linor

b. Har tidigare använts även andra redskap? Vilka?

b nej

täckprada 30 Tum lång 4 Tum
Rok Björk bred 4 refter på
flaten en halv
tum djupa

9. Var god beskriv alla nu eller tidigare använda redskap (material, konstruktion, dimensioner — gör gärna en enkel blyerts-teckning) och angiv deras benämning, även på ortens dialekt.

10. Vartill och huru användas de olika redskapen?

10 Täckstängerna går man på linor fastgörs
på ryggen som lins ^{dom} fast i stängen så att
en kan låga dem i bäfta upp den till en mät

ryggisen, takspradan följer man upp material
allt mer när det blir påläkt så o kniv som
sa bort utan mät

11. Använder Ni vid täckningen
vantar, knäputor eller särskild
fotbeklädnad?

12. Hur beredes
a. långhalmen?

b. vassen?

När och hur skördas den och
hur förvaras den?

13. a. Täckes även (eller endast)
utanpå det gamla taket?

b. Beskäres taket, när det är
färdiglagt?

c. Hur behandlas takskägget?

d. Läggas halmtak (vasstak)
även på nya hus?

14. a. Hur ryggas taket?

b. Hur lagas ett söndrigt tak?

15. Hur många arbeta samtidigt
med taktäckningen? Och vil-
ken är i så fall arbetsfördel-
ningen?

11 Huf

12 Tröskas vass till bandet bärja nek så
så tar en neken i toppen skakas ut den
små lösa halmen så stötes den i galvet så
den blir jämn vassen göres sammakdes
vassen skördas när som helst sålledet
är aggesti då är den i blomman men det är
att komma åt den för den fryser så en
kan gå i den

13 a förkommer sällan en täcker utan på det
det gamla taket

b ja

c det bästas a med takspaden
ja så långt man kan fast på den

14. a bres ut löskalm lägger nät ovanpå
b stiker vass halmen o binder fast sista taget
har en ribba som är en klyka skuren i andan
5 till halmtak 2 till vass 3 är bara inne att
slita ut näten som bräden är möttad på

16. Har Ni hört omtalas eller sett att man borrar hål i vindske-darna till fäste för takkämparna? Var och när brukades detta? Angiv om möjligt stället.

17. Lägges (lades) taket på läkt eller på ravel (raft)?

18. Användas (användes) dessa tak även på boningshusen?

19. Är Ni villig att eventuellt besvara ett utförligare frågeformulär (som i så fall honoreras om så önskas)?

20. När och var har Ni varit verksam som taktäckare?

21. Har Ni även annat yrke? Vilket?

OBS! Skulle Ni ej få plats med alla svaren på detta papper så bedes Ni vänligen skriva återstoden på ett löst papper av samma format. Använd även helst ett löst papper därest Ni vill göra någon förtydligande teckning. Och sänd gärna in svaret så snart som möjligt — det underlättar arkivets arbete.

16 ja det var på den gård jag ägt ja det var det inte hans spik förare an som en smide sådana takkämpen var 2 alnar hans fast mest bidjor i seftel som halmen ligger på

17 på likt

18 nej inte i Blekinge

19 ja om så önskas men jag är lite skadad i min arm så den vill fara lite till o. till mer jag skriver men kan jag vara till tjänst är jag villig

20 jag har varit med lite över att sen jag har 14 år

21 jag har varit lite allting mest jordbrukare lite sedan om det

131

120/210

Acc. nr M. 10883:42.

LUF 62

Uppgifterna hänföra sig till

Landskap: Blekinge Län

Härad: Medelsta

Socken: Ronneby

Uppteckningsår: 1947

Uppgifterna lämnade av

Namn: Helmer Månsson

Adress: Värmdö Kallunge

Födelseår och födelseort: 16/3 1892

Folklivsarkivet i Lund beder Eder härmed vara vänlig besvara nedanstående frågor i och för en undersökning rörande de i snabbt försvinnande stadda halmtaken. Vi vilja medan ännu tid är söka rädda åt kommande tider kunskapen om halmtaken, deras förfärdigande, förekomst och egenskaper. Vi äro tacksamma för korta, tydligt och helst med bläck skrivna svar på alla frågorna. Numrera svaren efter frågorna. Frankokuvert för svaret bifogas.

Frågor:

1. Finns å Eder trakt halmtak eller vasstak?
2. Äro (voro) dessa bindetak, d.v.s. sådana där halmen (vassen) är (var) bunden vid underlaget medelst vidjor, snöre, järntråd eller på annat sätt?
3. Eller äro (voro) de av löst pålagd ej slagtröskad halm som hålles (hölles) kvar av pålagda träkonstruktioner?
4. Hur pass vanliga äro (voro) dessa bundna tak i procent räknat?
 - a. för närvarande?
 - b. för 10 år sedan?
 - c. för 20 år sedan?
 - d. för 50 år sedan?
5. Användas (användes) takkäppar?

Svar:

Det fins både vass och halmtak.
 för i tiden bands med vidjor.
 nu mera användes järntråd.
 endast ryggen täckes med ej slagtröskad
 halm. man använde för i tiden ett
 slags kryss som kallades kräkor
 som man hade långa stänger på
 som höll halmen fast
 för en 20 år sedan började man
 använda stormaskigt ståltrådsnät

M. 10883:43.

6. Använder Ni isolerade band eller fortlöpande söm?

7. Beskriv Ert tillvägagångssätt vid bindningen och angiv materialets art. Bifoga gärna en förtydligande teckning.

8. a. Vilka redskap använder Ni vid täckningen? Räkna upp alla.

b. Har tidigare använts även andra redskap? Vilka?

9. Var god beskriv alla nu eller tidigare använda redskap (material, konstruktion, dimensioner — gör gärna en enkel blyerts-teckning) och angiv deras benämning, även på ortens dialekt.

10. Vartill och huru användas de olika redskapen?

fortlöpande söm. man använder en nål av järn som man har tråden på. så fäster man tråden i underlaget och så tar man ett styck på 30 sm (30) och stiker ^{man} med nålen genom halmen och om underlaget och syrs igen alltid samma sida om underlaget så att det bildas en träs det användes bara nål sax & täckspade. nålen ser ut så här den är 30 sm lång

11. Använder Ni vid täckningen
vantar, knäputor eller särskild
fotbeklädnad?

12. Hur beredes
a. långhalmen?

b. vassen?

När och hur skördas den och
hur förvaras den?

13. a. Täckes även (eller endast)
utanpå det gamla taket?

b. Beskäres taket, när det är
färdiglagt?

c. Hur behandlas takskägget?

d. Läggas halmtak (vasstak)
även på nya hus?

14. a. Hur ryggas taket?

b. Hur lagas ett söndrigt tak?

15. Hur många arbeta samtidigt
med taktäckningen? Och vil-
ken är i så fall arbetsfördel-
ningen?

halmen träsкас bara i toppen
sedan gör man upp den man drar
den igenom en ripsa så att man får
den allt det små sedan binder
man ihop den i bunter och ställer
den överans de får ej ligga för att
ej råttor skall bugga den
det täckes ibland utanpå det gamla
men mest helt nytt
taket beskäres utanpå antingen
med kniv eller sax. Takskägget
klippes. numera användes ej halmen
till nya hus. Taket ryggas
med vanlig halmen och ett stältrådsnät
läggs utanpå och bindes fast
igenom halmen och ner i
underlaget red. Taktäckning
är man 2 man en bär ut halmen

16. Har Ni hört omtalas eller sett att man borrat hål i vindske-
darna till fäste för takkäggar?
Var och när brukades detta?
Angiv om möjligt stället.

17. Lägges (lades) taket på läkt
eller på ravel (raft)?

18. Användas (användes) dessa tak
även på boningshusen?

19. Är Ni villig att eventuellt be-
svara ett utförligare frågeformu-
lär (som i så fall honoreras om
så önskas)?

20. När och var har Ni varit verk-
sam som taktäckare?

21. Har Ni även annat yrke?
Vilket?

och den andra skäten nämligen
ej sett M.10883:45.

på läkt

inte här i denna trakt

har ont om tid

här i trakten i över 20 år

bygggnadsarbetare

OBS.! Skulle Ni ej få plats med alla svaren på detta papper så bedes Ni vänligen skriva återstoden på ett löst papper av samma format. Använd även helst ett löst papper därest Ni vill göra någon förtydligande teckning. Och sänd gärna in svaret så snart som möjligt — det underlättar arkivets arbete.

128

119/216a

Acc. nr M. 10883:46.

LUF 62

Uppgifterna hänföra sig till

Landskap:

Härad:

Socken:

Uppteckningsår:

Uppgifterna lämnade av

Namn:

Adress:

Födelseår och födelseort:

Folklivsarkivet i Lund beder Eder härmed vara vänlig besvara nedanstående frågor i och för en undersökning rörande de i snabbt försvinnande stadda halmtaken. Vi vilja medan ännu tid är söka rädda åt kommande tider kunskapen om halmtaken, deras förfärdigande, förekomst och egenskaper. Vi äro tacksamma för korta, tydligt och helst med bläck skrivna svar på alla frågorna. Numrera svaren efter frågorna. Frankokuvert för svaret bifogas.

Frågor:

1. Finns å Eder trakt halmtak eller vasstak?
2. Äro (voro) dessa bindetak, d.v.s. sådana där halmen (vassen) är (var) bunden vid underlaget medelst vidjor, snöre, järntråd eller på annat sätt?
3. Eller äro (voro) de av löst pålagd ej slagtröskad halm som hålles (hölls) kvar av pålagda träkonstruktioner?
4. Hur pass vanliga äro (voro) dessa bundna tak i procent räknat?
 - a. för närvarande?
 - b. för 10 år sedan?
 - c. för 20 år sedan?
 - d. för 50 år sedan?
5. Användas (användes) takkäppar?

Svar:

1. Rådader
2. Dessa tak är bindetak för användes vidjor nu användes galvaniserad järntråd
3. Här användes endast slagtröskad halm som man lägger på läkt varf efter varf och cerat varf är 14 tum som lägger så lägger man en raft en träkäpp Cirka 1 tum i diameter och binder varf varf
- 4a 25%, b 35%, c 60%, d 85%
- 5 nej, endast läkt och raft

M. 10883:47.

6. Använder Ni isolerade band eller fortlöpande söm?
7. Beskriv Ert tillvägagångssätt vid bindningen och angiv materialets art. Bifoga gärna en förtydligande teckning.
8. a. Vilka redskap använder Ni vid täckningen? Räkna upp alla.
b. Har tidigare använts även andra redskap? Vilka?
9. Var god beskriv alla nu eller tidigare använda redskap (material, konstruktion, dimensioner — gör gärna en enkel blyerts-teckning) och angiv deras benämning, även på ortens dialekt.
10. Vartill och huru användas de olika redskapen?

6 Omkring tjugo år tillbaka användes här i Blekinge endast vidjöer när användes järnträd

7 Här finns utgått de gamla takkonstruktion ännu. Då lades en plankan 4 tum tjock och 6 tum bred den lades på ändarna af tvärdalkarna också lorrade man ett hål i plankan och lalken och sed slag man i en trädolube, och sedan lorrade man ett hål i plankans innerkant omkring 2,4 tum in i kanten var ett hål sedan spetsade man en lin stäcke och satte en i varje hål den kallade man för opstänkratt sedan lade man smörghä på tvärsen och band fast den med vidjöer

8 en bräda 60 centimeter lång och 6 tum bred och i den kluflade man upp några händer också spikade på ett par fjärr till så att den hade man till att jämna till baken med

11. Använder Ni vid täckningen vantar, knäputor eller särskild fotbeklädnad?

12. Hur beredes
a. långhalmen?

b. vassen?
När och hur skördas den och hur förvaras den?

13. a. Täckes även (eller endast) utanpå det gamla taket?

b. Beskäres taket, när det är färdiglagt?

c. Hur behandlas takskägget?

d. Läggas halmtak (vasstak) även på nya hus?

14. a. Hur ryggas taket?

b. Hur lagas ett söndrigt tak?

15. Hur många arbeta samtidigt med taktäckningen? Och vilken är i så fall arbetsfördelningen?

den kallade in för täckrygga och så hade
vi en 3 stycken träbitar till konfigurer
att att beskära det med när det färdigt

11 Nej

12 den dragträsades och sedan reppade dom
den och skar den jämn i raterändan

12b när ^{den} är afklarad då binder den i
meker, ett redigt halmtak berättade man
ett grund halmtak på beundraad, sådana

Tak kunde vara omkring 30 år

13a Täcker även nya 17 år jä

13b har ja inte reda på 13d ja

14a när taket är färdigt så lägger man
lärhalmen två över toppen och sedan

lade man 3 rader granstänger överan

och band fast dem med järntråd

för hade dom brävar de var 4 st

en meter långa där de lade

man sat i den nya ändan och satte

ihop två sådana bitar och hängde

16. Har Ni hört omtalas eller sett att man borrar hål i vindske-
darna till fäste för takkäggar?
Var och när brukades detta?
Angiv om möjligt stället.

17. Lägges (lades) taket på läkt
eller på ravel (raft)?

18. Användas (användes) dessa tak
även på boningshusen?

19. Är Ni villig att eventuellt be-
svara ett utförligare frågeformu-
lär (som i så fall honoreras om
så önskas)?

20. När och var har Ni varit verk-
sam som taktäckare?

21. Har Ni även annat yrke?
Vilket?

M.10883:49.

Även ryggingen en half smida i
smellare dess 15 en täckare och en till
hjälp 16 De har ja aldrig härt
17 Rådai dela 18 ja då lader jerdtoft
man på halmen

20 ja Torhammar Kristianmajul
Jämna Rindala Rådai
ja hjälpte att täcka tack när jag
var 15 år Far min var halmtä-
ckare han arbetade endast med
dett för varje samman omkring
40 år

21 Grikare och jerdbrukare.

Emil Tharsson
Hammarby Jämjälätt.

OBS! Skulle Ni ej få plats med alla svaren på detta papper så bedes Ni vänligen skriva återstoden på ett löst papper av samma
format. Använd även helst ett löst papper därest Ni vill göra någon förtydligande teckning. Och sänd gärna in svaret så
snart som möjligt — det underlättar arkivets arbete.

127

119/216a

Acc. n:r M. 10883:50.

LUF 62

Uppgifterna hänföra sig till

Landskap: *Blekinge*Härad: *Östra*Socken: *Järnå*Uppteckningsår: *1949*

Uppgifterna lämnade av

Namn: *Johan Olsson*Adress: *Turudal Järnåslätt*Födelseår och födelseort: *1884. Järnå.*

Folklivsarkivet i Lund beder Eder härmed vara vänlig besvara nedanstående frågor i och för en undersökning rörande de i snabbt försvinnande stadda halmtaken. Vi vilja medan ännu tid är söka rädda åt kommande tider kunskapen om halmtaken, deras förfärdigande, förekomst och egenskaper. Vi äro tacksamma för korta, tydligt och helst med bläck skrivna svar på alla frågorna. Numrera svaren efter frågorna. Frankokuvert för svaret bifogas.

Frågor:

1. Finns å Eder trakt halmtak eller vasstak?
2. Äro (voro) dessa bindetak, d.v.s. sådana där halmen (vassen) är (var) bunden vid underlaget medelst vidjor, snöre, järntråd eller på annat sätt?
3. Eller äro (voro) de av löst pålagd ej slagtröskad halm som hålles (hölles) kvar av pålagda träkonstruktioner?
4. Hur pass vanliga äro (voro) dessa bundna tak i procent räknat?
 - a. för närvarande?
 - b. för 10 år sedan?
 - c. för 20 år sedan?
 - d. för 50 år sedan?
5. Användas (användes) takkäppar?

Svar:

1. *Bådlåder.*
2. *Vidjor och galvaniserad stöd.*
3. *Nej.*
4. *a 50 % b 60 % c 75 %
d 90 %*
5. *Mycket litet.*

6. Använder Ni isolerade band eller fortlöpande söm?
7. Beskriv Ert tillvägagångssätt vid bindningen och angiv materialets art. Bifoga gärna en förtydligande teckning.
8. a. Vilka redskap använder Ni vid täckningen? Räkna upp alla.

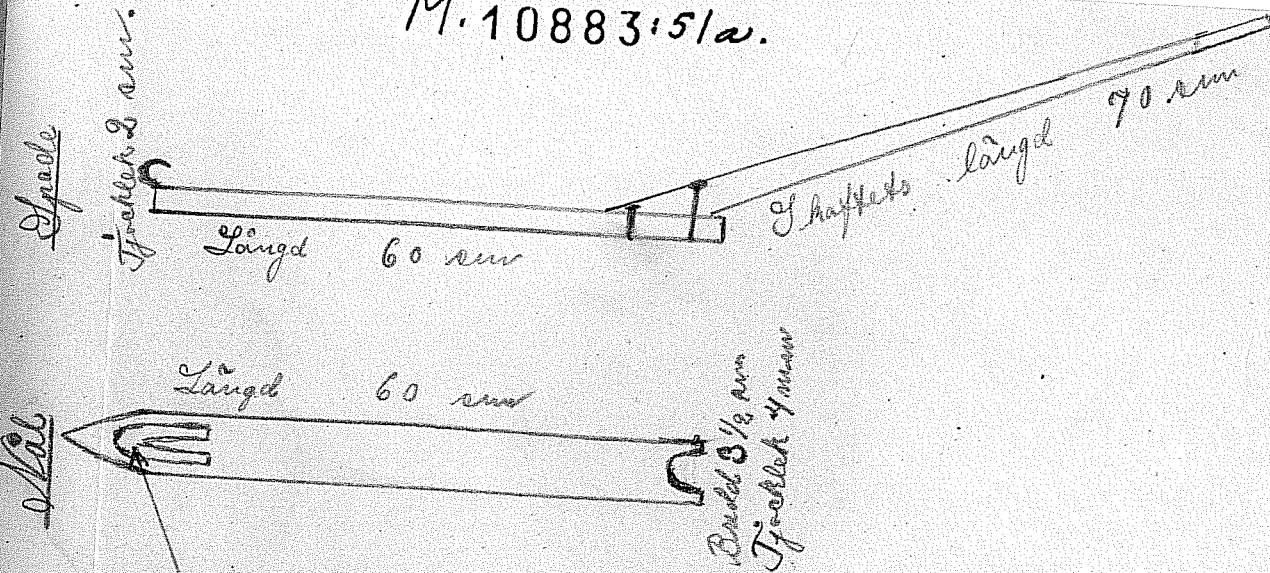
b. Har tidigare använts även andra redskap? Vilka?
9. Var god beskriv alla nu eller tidigare använda redskap (material, konstruktion, dimensioner — gör gärna en enkel blyerts-teckning) och angiv deras benämning, även på ortens dialekt.
10. Vartill och huru användas de olika redskapen?

6. Med fortlöpande söm.
7. Se bif. form.

8. a. Täckspade, mål, kniv och stång.
b. nej.

9. Tidigare användes vidjor (regor) då användes ingen mål eller stång. Målen består av ett 60 cm långt stålstycke. Bredden är $3\frac{1}{2}$ cm. Hjäckleken 4 mm. Täckspadans utgöres av trä bestående av själva spadans samt vidsittande skaft. Spadans längd omkring 60 cm, dess bredd 10 cm, hjäcklek 2 cm. På spadans undersida finnes på längden gående reflexor. Kniven består av en avhuggen bit 25 cm lång med ett skaft på ena ändan.
10. Se bif. form.

M. 10883:5/a.

FOLKLIVSARKIVET
Institutionen för folklivsforsk-
ning vid Lunds universitet

För pilen visar
av avståndet

7. Först göres en ställning vars höjd slutar litet under takskägget. Gölva täckningen börjas med utläggning av takskägget (på orten kallas takhofs). Tätt efter följer en person och binder med den med tråd försedda nälen, vilken stiches in genom taket. Under taket befinner sig en tredje person som sticker nälen tillbaka på samma sätt, dock 7-8 cm bakom det ställe där nälen sticks in. Under halmen trådes nälen runt en läkt inne den stiches ut, vilket gör att halmen sitter fast när tråden drages åt. Dessa läkter består av skalade euggrova och spikas vågrätt på spanten innan täckningen börjas. Avståndet mellan dessa läkt är omkring 40 cm. Utläggning och bindning av halmen sker med början från höger, när man står vänd mot taket. På så sätt läggs ett lager (här kallas blek) för varje läkt tills man kommer upp till takåsen.

10. På nälen fästas ungefär 15 m tråd på en gång. Den användes på beskrivet sätt här ovan. Täckspadan användes först när taket är täckt, och då endast till vasslek. Då slår man med den mot rotändan på vassen och driver så eventuella ojämnheter inåt tills taket blir jämt. På holmatak drives endast takskägget något.

Vänd!

Kniven användes endast till halmtak och
skäres då löshalm och ojämnheter tills tåket blir
jämnt, även skägget skäres med kniv vid tärkning
av halm.

FOLKLIVSARKIVET
Institutionen för folklivsforsk-
ning vid Lunds universitet

10. 10 malm fjärran ungefär 15 m från fjärran. Den
användes för beskärning av halm. Taktstapad
användes för att skära av halm, och då endast till
beskärning. De här malm med den mest skarpa för
att skära de eventuella ojämnheter i halm. Den
blir jämn. 10 malm skära halm med skäppad kniv.

10 malm

11. Använder Ni vid täckningen vantar, knäputor eller särskild fotbeklädnad?

12. Hur beredes
a. långhalmen?

b. vassen?
När och hur skördas den och hur förvaras den?

13. a. Täckes även (eller endast) utanpå det gamla taket?

b. Beskäres taket, när det är färdiglagt?

c. Hur behandlas takskägget?

d. Läggas halmtak (vasstak) även på nya hus?

14. a. Hur ryggas taket?

b. Hur lagas ett söndrigt tak?

15. Hur många arbeta samtidigt med taktäckningen? Och vilken är i så fall arbetsfördelningen?

11. Gam fotbeklädnad användes gymnastikskor, tidigare hemvasydda sochor. För öfrigt ingen särskild klädsel.

12. a. Tröskas med slaga eller repverk.

b. Skördas på hösten eller vintern när bladen fallit av. Skäres med skära och bundas i härvar.

13 a. Mess utanpå det gamla taket.

b. Ja halmen men ej vass.

c. Skäres först med kniv därefter drivas med täckspadan.

d. Mycket sällan.

14 a. Halmen lägges på takåsen (ryggning) med vanligt hänsjårdsnät ovanpå, vilket bindes på båda sidor. Tidigare användes slantar i stället för nät.

15. 3 st., en lägger halmen, en binder och en begynner sig inmanför taket och dräder ut näten till den som binder.

16. Har Ni hört omtalas eller sett att man borrat hål i vindske-
darna till fäste för takkäpparna?
Var och när brukades detta?
Angiv om möjligt stället.

17. Lägges (lades) taket på läkt
eller på ravel (raft)?

18. Användas (användes) dessa tak
även på boningshusen?

16. Ja. På mycket gamla lador finnes
detta byggnads sätt. En sådan finnes hos
lantbr. Iren Hjalmarsson Jämsjö
Jämsjöslätt.

17. Endast på läkt. Här ovan nämnda
loda på raft.

18. Nej.

19. Är Ni villig att eventuellt be-
svara ett utförligare frågeformu-
lär (som i så fall honoreras om
så önskas)?

19. Ja mycket gärna så långt
min förmåga räcker.

20. När och var har Ni varit verk-
sam som taktäckare?

20. Har täckt tek på egen hand sedan
senaste 25 åren. Tidigare var jag
behjälplig min fader om kortare
tid tid omkring år 1900 här på orten.

21. Har Ni även annat yrke?
Vilket?

21. Har varit smär. äg. endast till för några år sen.

OBS! Skulle Ni ej få plats med alla svaren på detta papper så bedes Ni vänligen skriva återstoden på ett löst papper av samma
format. Använd även helst ett löst papper därest Ni vill göra någon förtydligande teckning. Och sänd gärna in svaret så
snart som möjligt — det underlättar arkivets arbete.